

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Lukáše Hloucha v právní věci žalobce: **D. D.**, zast. Mgr. Štěpánem Jaklem, advokátem, se sídlem Mírové náměstí 157/30, Litoměřice, proti žalovanému: **první náměstek policejního prezidenta ve věcech služebního poměru**, se sídlem Strojnická 935/27, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 11. 2022, č. j. 3 Ad 8/2020-36, o návrhu žalovaného na přiznání odkladného účinku,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný (dále „stěžovatel“) se kasační stížností domáhá zrušení shora označeného rozsudku Městského soudu v Praze, kterým bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného č. j. PPR-41190-5/ČJ-2019-990131, ze dne 5. března 2020 a rozhodnutí ředitele Ředitelství služby cizinecké policie ve věcech služebního poměru č. 4957/2019, ze dne 18. listopadu 2021. Současně s kasační stížností požádal stěžovatel o přiznání odkladného účinku.

[2] Generální inspekce bezpečnostních sborů usnesením č. j. GJ-2814-40/TČ-2018-843030, ze dne 19. září 2018 zahájila trestní stíhání žalobce pro přečin pojistného podvodu podle § 210 odst. 2 zákona č. 140/2009 Sb., trestního zákoníku; na základě usnesení o zahájení trestního stíhání byl žalobce rozhodnutím ředitele ŘSCP č. 3482/2018 ze dne 17. října 2018 zproštěn výkonu služby. Následně bylo usnesením krajského státního zastupitelství, které nabylo právní moci dne 24. listopadu 2018, podmíněně zastaveno trestní stíhání žalobce. Dne 20. listopadu 2019 ředitel ŘSCP zahájil s žalobcem řízení o propuštění ze služebního poměru podle § 42 odst. 1 písm. c) zákona o služebním poměru. Následně bylo dne 22. listopadu 2019 žalobci doručeno prvostupňové rozhodnutí, které bylo potvrzeno rozhodnutím žalovaného, proti němuž podal žalobce žalobu, které Městský soud v Praze nyní kasační stížností napadeným rozsudkem vyhověl a správní rozhodnutí zrušil.

[3] Stěžovatel v kasační stížnosti především namítá, že názor městského soudu, který nemá oporu v příslušné judikatuře, zcela popírá smysl a účel § 42 odst. 1 písm. c) zákona o služebním poměru, který tkví ve skutečnosti, že služební funkcionář sám nerozhoduje o vině příslušníka, nýbrž je povinen vyčkat pravomocného rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení. Vzhledem k aplikaci nepřiléhavé judikatury dospěl městský soud k nesprávnému závěru, že uplynula prekluzivní lhůta pro vydání prvostupňového

rozhodnutí, a ředitel ŘSCP tak postupoval *contra legem* § 42 odst. 4 zákona o služebním poměru, což je v rozporu s § 42 odst. 1 písm. c) a § 42 odst. 4 zákona o služebním poměru.

[4] V návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatel poukazuje na to, že důsledkem napadeného rozsudku je obnovení služebního poměru žalobce (§ 44 zákona o služebním poměru); právě obnovení služebního poměru podle stěžovatele znamená nepoměrně větší újmu na straně bezpečnostního sboru a současně znamená rozpor s důležitým zájmem služby. Obnovení služebního poměru žalobce je rovněž ve svém důsledku nerealizovatelné, neboť by ve služebním poměru byla osoba, která nesplňuje podmínky pro přijetí do služebního poměru, když předpokladem k přijetí do služebního poměru je podle § 13 odst. 1 písm. c) zákona o služebním poměru bezúhonnost. Přitom podle § 14 odst. 2 písm. b) zákona o služebním poměru se za bezúhonného pro účely tohoto zákona nepovažuje občan, jehož trestní stíhání pro úmyslný trestný čin bylo pravomocně podmíněně zastaveno, a od uplynutí zkušební doby nebo lhůty, v níž má být rozhodnuto, že se osvědčil, neuplynulo ještě 10 let, je-li jednání, kterým spáchal trestný čin, v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka. Ponechání osoby, která nesplňuje podmínky pro přijetí do služebního poměru, ve služebním poměru je protizákonné (nutno dodat, že nezákonný stav by byl v případě žalobce navozen v reakci na postup městského soudu, který žalovaný nepovažuje za zákonný). Stěžovatel zdůrazňuje, že příslušníkovi ze zákona náleží řada oprávnění, a bezpečnostní sbor nemůže připustit, aby tato oprávnění náležela osobě, která nesplňuje podmínky pro přijetí do služebního poměru.

[5] Dle stěžovatele žalobci nemůže vzniknout nepoměrně větší újma, nežli bezpečnostnímu sboru; stěžovatel by v pokračujícím řízení musel rozhodnout podle závazného právního názoru městského soudu vysloveného v napadeném rozsudku, což je zcela nerealizovatelné. Vydání takového rozhodnutí by pro bezpečnostní sbor znamenalo neúměrnou újmu, mimo jiné finanční, neboť v souladu s § 40 odst. 5 zákona o služebním poměru by žalobci muselo být ukončeno zproštění výkonu služby, při kterém pobíral 50 % služebního příjmu, přičemž před nástupem do výkonu služby by žalobce musel podstoupit zdravotní prohlídku (neboť byl zproštěn výkonu služby ke dni 2. listopadu 2018 a není hodnověrně doloženo, zda je stále zdravotně způsobilý k výkonu služby). Taková zdravotní prohlídka pro bezpečnostní sbor znamená nemalé výdaje, přičemž v souladu s § 124 odst. 8 zákona o služebním poměru by již žalobci náležel služební příjem ve výši 100 %, přestože by nebylo postaveno najisto, zda je zdravotně způsobilý k výkonu služby; přitom podle § 88 písm. e) zákona o služebním poměru není přípustné, aby příslušník vykonával službu, jejíž výkon by neodpovídal jeho zdravotní způsobilosti. Žalobce by tak pobíral služební příjem ve výši 100 %, i přestože by nevykonával službu.

[6] Dle stěžovatele přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nejenže není v rozporu s veřejným zájmem, *a contrario* je ve veřejném zájmu, a to nejen z pohledu důvěry veřejnosti a samotných příslušníků v policii. Zcela jistě existuje též zájem společnosti na tom, aby žalobce již nevykonával službu v policii. Žalobce svým jednáním, kterým úmyslně předstíral pojistnou událost, aby získal finanční prospěch, ovlivnil pověst a věrohodnost celé policie, ale rovněž vážnost každého příslušníka. Úmyslné protiprávní jednání, kterého se žalobce dopustil jakožto příslušník policie, ovlivňuje nejen postoje veřejnosti, ale i postoje samotných kolegů, kteří při výkonu služby vynakládají nemalou energii při potírání trestné činnosti a jejího důsledného šetření, prověřování a vyšetřování.

[7] Naopak přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nevznikne žalobci žádná újma, neboť dosud byl žalobce propuštěn ze služebního poměru, tudíž by jeho situace

pokračování

zůstala stejná. Pokud by Nejvyšší správní soud následně shledal, že kasační stížnosti nebude vyhověno, žalobci budou přiznány veškeré peněžité nároky, které mu ze zákona náleží.

[8] Žalobce se k návrhu na přiznání odkladného účinku vyjádřil nesouhlasně; poukázal na to, že byl zproštěn výkonu služby, nebyl s ním platně skončen služební poměr; zpochybnil proto důvody, které stěžovatel uvedl. Poukázal na § 40 odst. 5 zákona o služebním poměru, dle kterého pominou-li důvody, pro které byl příslušník zproštěn výkonu služby, zproštění výkonu služby se ukončí. Poukázal na to, že přichází zásadním způsobem o svůj příjem zásadním způsobem a dodává, že újma, kterou tvrdí stěžovatel, je nepoměrně menší, než újma žalobce. Rozsudek městského soudu považuje za zcela správný, podání kasační stížnosti stěžovatelem považuje za účelové.

[9] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost ze zákona odkladný účinek, Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[10] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti tam, kde kasační stížnost nemá odkladný účinek ze zákona, je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského (městského) soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákoným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pouze pro případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[11] Otázkou návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti v případě, že návrh podává žalovaný správní orgán, se již zabýval i rozšířený senát Nejvyššího správního soudu, který v usnesení ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006-49, publ. pod č. 1255/2007 Sb. NSS, konstatoval, že „[s] ohledem na postavení správního orgánu v systému veřejné správy bude přiznání odkladného účinku kasační stížnosti k jeho žádosti vyhrazeno zpravidla ojedinělým případům“. Za ně lze považovat situace, kdy by nepřiznání odkladného účinku způsobilo závažné důsledky. Jako příklad uvádí rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v citovaném rozhodnutí „[v]rácení řidičského oprávnění duševně choré osobě, vystavení zbrojního průkazu nebezpečnému recidivistovi, udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podniku, apod.“. K obdobné situaci by došlo i ve věci nyní projednávané. Do výkonu služby by totiž stěžovatel musel přijmout (zpět) osobu, která nesplňuje zákonné požadavky a předpoklady pro výkon funkce (bezúhonnost).

[12] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s. jsou naplněny. Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nejenže není v rozporu s veřejným zájmem, *a contrario* je ve veřejném zájmu, aby v řadách policie nepůsobila osoba trestně nezachovalá; v takovém případě nelze hovořit o tom, že důvody (trestní odsouzení) by pominuly, neboť žalobci nebyl trest zrušen. Podmínku trestní zachovalosti nepochybně musí žalobce splňovat po celou dobu výkonu služby; není proto rozhodné, že nedošlo ke zrušení služebního poměru. Nejvyšší správní soud v daném případě shledal převahu veřejného zájmu nad zájmem žalobce.

[13] Nejvyšší správní soud po pečlivém zvážení důvodů uváděných stěžovatelem přiznal kasační stížnosti odkladný účinek, neboť dospěl k závěru, že v daném případě jsou podmínky § 73 odst. 2 ve spojení s § 107 s. ř. s. naplněny. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti přitom Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své rozhodnutí o věci samé.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 12. ledna 2023

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu